

1. RESUM DE CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

A. METODOLOGIA APLICADA

La metodologia emprada en aquest Informe combina les **tècniques quantitatives**, utilitzant diversos indicadors, amb els **mètodes qualitatius**, basats principalment en la realització d'entrevistes i tallers temàtics de treball. Davant d'això, les principals fonts d'informació en què s'ha recolzat el present estudi d'avaluació han sigut les següents:

- Anàlisi de la **informació documental i de seguiment** del DOCUP Objectiu 2 2000-2006.
- Realització d'**entrevistes i enquesta als organismes responsables de la coordinació del DOCUP** de la part de l'Administració General de l'Estat (AGE) i de la Direcció General de Programació Econòmica (DGPE).
- Realització d'**entrevistes en profunditat amb els òrgans executors del DOCUP** pertanyents a l'AGE i els coordinadors de departament de la Generalitat de Catalunya.
- Celebració de tres **Taules de Treball** sobre Competitivitat i Innovació, Accessibilitat i Desenvolupament Local, i Medi Ambient i Energia.

La utilització combinada d'aquests quatre fonts d'informació principals ha permès respondre a les qüestions i factors clau d'avaluació proposat en el "*Document de treball núm. 9*".

B. ANÀLISI DEL COMPLIMENT DE LES RECOMANACIONS DE L'INFORME D'AVALUACIÓ INTERMÈDIA

Les recomanacions de l'anterior IEI han contribuït a **reforçar el seguiment conjunt de l'Autoritat de Gestió i la Generalitat de Catalunya** com a Òrgan Intermedi. A títol d'exemple, l'accés complet a l'aplicació FONS 2000 per part de la Generalitat ha permès millorar el seguiment real de les actuacions

Les **recomanacions han sigut considerades, en general, pertinents**, si bé s'ha valorat la dificultat d'implementar-les en alguns casos, en especial per part de la Generalitat, a causa dels importants recursos econòmics per a la seva posada en marxa. S'ha preferit solucions que permetessin obtindre resultats anàlegs amb una aplicació equilibrada de recursos

Els indicadors han sigut revisats per a adequar-los quantitativament i qualitativament davant dels problemes de seguiment o de quantificació detectats, de manera que els resultats que mostren siguin més fiables i permetin un millor seguiment de l'eficàcia física i de l'eficiència. En aquest sentit, s'ha optat per la resolució dels dubtes puntuals dels òrgans executors entorn dels indicadors de seguiment abans que l'elaboració d'un Manual explicatiu dels indicadors

Especial acollida ha tingut la recomanació sobre la **reprogramació entre mesures de FSE** que ha permès la reactivació de les activitats que fins al 2003 es trobaven molt retardades respecte a les de FEDER; i la recomanació sobre la **incorporació del Gran Projecte d'ampliació del recinte de la Fira de Barcelona que ha sigut inclòs en el DOCUP** per mitjà d'un reajustament entre mesures.

C. ANÀLISI DE LES REALITZACIONS I DELS RESULTATS OBTINGUTS EN L'ACTUALITAT EN FUNCIÓ DELS OBJECTIUS D'EXECUCIÓ FINANCERA DEL DOCUP

Execució financera

El DOCUP presenta un **nivell d'execució financera del 81,62% d'allò que s'ha programat per al període 2000-2004 (57,49% d'allò que s'ha previst per al període 2000-2006)**, la qual cosa permet valorar el grau d'execució financera obtingut com molt satisfactori, especialment si es considera que es disposa de dos anys addicionals per a realitzar els pagaments dels compromisos adquirits durant aquest període.

Per tipus de fons, el FEDER presenta uns nivells d'execució en termes globals superiors a FSE. Així, per al període 2000-2004, el FEDER aconsegueix un grau d'execució superior (86,97%) mentre que les actuacions de FSE suposen un 57,89%. Aquests nivells per al conjunt del període 2000-2006 ascendeixen respectivament a 61,16% per al FEDER i el 41,08% per al FSE

Per eixos, en general els nivells d'execució són elevats corresponent el de major nivell a l'eix 3. Societat del Coneixement (96,04%) seguit de l'eix 4. Desenvolupament de xarxes de comunicació i eix 2. Medi ambient, entorn natural i recursos hídrics (ambdós amb percentatges superiors al 80%). Al contrari, el més reduït correspon a l'eix 5. Desenvolupament Local i Urbà (68,29%) semblant a l'eix 1. Millora de la competitivitat i l'ocupació i el desenvolupament productiu (70,77%).

Per mesures, els problemes més significatius es concentren en tres mesures. En primer lloc, corresponent a FEDER es troba la mesura 3.4. "Transferència Tecnològica" amb un nivell d'execució nul així com la mesura 4.4. "Sistemes de transport multimodals i centres de transport" amb 37,80% per al període 2000-2004. Respecte al FSE, és destacable el reduït nivell d'execució de la mesura 5.10. "Suport a les iniciatives locals que contribueixen a la generació d'ocupació". No obstant, l'anàlisi realitzat no sembla evidenciar problemes d'execució per al període 2000-2006, ja que

en el cas de la mesura 3.4 es tracta de línies d'ajuda de la DG investigació que es preveu es publiquin en pròximes dates i les altres dues actuacions amb problemes d'arrancada en les primeres etapes s'espera la seva recuperació en vinents certificacions amb la inclusió de nous projectes i actuacions addicionals que doten de més agilitat a la mesura.

Pel que fa a l'execució **per òrgans executors**, l'Administració General de l'Estat presenta un nivell més elevat d'execució amb un 101,98% per al període 2000-2004 si bé tant Generalitat de Catalunya amb un 77,54% i les Corporacions Locals amb un 68,31% presenten percentatges significatius.

Execució física

El nivell d'eficàcia física presentat pels indicadors de seguiment de la intervenció **ha de considerar-se satisfactori, amb un nivell de realització superior a les previsions per a 2000-2004**. Especialment satisfactòries són les *mesures 1.5. "Suport a la internacionalització i promoció exterior" i 2.2. "Gestió integral de residus urbans i industrials"* i les dels eixos 3 i 5. En el cas de l'eix 3 l'execució física es correspon amb una elevada execució financera com és el cas de la mesura 3.2. "*Projectes d'investigació, innovació i desenvolupament tecnològic*", a més de la mesura 3.3. "*Equipament científic i tecnològic*" i la mesura 3.5. "*Centres Públics d'investigació i centres tecnològic*".

Al contrari la *mesura 4.5. "Xarxes de distribució d'energia"* presenten una execució física alta i un registre físic nul o pròxim a zero. En el cas de la mesura 4.6. "*Energies renovables*" el seguiment es realitza amb un únic indicador del conjunt de propostes. Aquests problemes en l'eficàcia física evidencien en alguns casos problemes en el seguiment de les actuacions respectives o l'elecció dels indicadors utilitzats.

Projecció de realitzacions i resultats

Segons les projeccions realitzades, s'estima que **no existiran dificultats per a aconseguir els resultats inicialment considerats en la programació**, amb perspectives en aquest moment, superiors a les previsions inicials.

Entre els **efectes més positius** destaca la projecció d'efectes sobre les PIMES de la *mesura 1.5. "Suport a la internacionalització i promoció exterior"* així com en el cas de la *mesura 1.8. "Reforç de l'estabilitat i adaptabilitat en l'ocupació"* quant a persones beneficiàries i PIMES. En l'Eix 2 destaca el nombre d'espais degradats a recuperar dins de la *mesura 2.6. "Recuperació d'espais degradats"*. Destaquen els efectes sobre el desenvolupament local, en especial, les *mesures 5.7. "Infraestructura i equipaments socials"* i la *mesura 5.9. "Centres de Formació Professional i agències de desenvolupament local"* pels seus efectes en àrees turístiques preparades i actuacions en equipament així com la mesura 5.10. Aquesta mesura corresponent a "*Suport a les iniciatives locals que contribueixen a la generació d'ocupació*". El foment de la societat del coneixement a través dels impulsos a projectes objecte de cofinançament

a través de la mesura 3.2. "Projectes d'investigació, innovació i desenvolupament tecnològic" i la dotació d'infraestructura en mesura 3.3. "Equipament científic i tecnològic" o les mesures de l'eix 4 corresponent a carreteres i ferrocarrils compliran els objectius previstos.

Al contrari, de les **mesures amb majors problemes** per a aconseguir aquests objectius destaca la 1.2. "Provisió, recuperació i adequació d'espais productius i de serveis a les empreses" (previsió d'un 25% inferior a la programada), que ha sigut objecte de reprogramació a la baixa i la 3.1. "Reforç del potencial humà en investigació, ciència i tecnologia" on els resultats es preveuen inferiors en el cas de l'efecte en les PIMES.

Eficiència

La pràctica totalitat dels indicadors considerats en l'anàlisi dels costos unitaris ha presentat costos inferiors als estimats inicialment. Entre les mesures més eficients destaquen la mesura 1.8. "Reforç de l'estabilitat i l'adaptabilitat en l'ocupació" en especial els corresponents a empreses beneficiades, inclòs PIMES i col·lectius en risc d'exclusió. Dins de l'eix 2 destaca la mesura 2.2. "Gestió integral dels residus urbans i dels residus industrials tractats" de manera especial la reducció en el cost mitjà programat de tones tractades a l'any de RSU. Finalment, destaquen també ratis significatius obtinguts en les mesures incloses en l'eix 3, en especial els centres beneficiats de la mesura 3.3. "Equipament científicotecnològic", els costos unitaris dels centres creats en la mesura 3.5. "Centres públics d'investigació i centres tecnològics" i les xarxes creades i millores efectuades en xarxes informàtiques i telemàtiques de la mesura 3.6. "Societat de la Informació".

Al contrari, les mesures amb desviacions més significatives respecte a allò que s'ha programat correspon a la mesura 2.4. "Protecció i regeneració de l'entorn natural" en el que les actuacions en manteniment i conservació de la biodiversitat compten amb una desviació de més del doble d'allò que s'ha programat així com el cas de la mesura 1.5. "Suport a la internacionalització i promoció exterior" pel que fa a assistència a fires.

Valoració global del DOCUP

El quadre presentat realitza una agregació d'informació entorn d'execució financera i física, a eficiència i a la possibilitat d'obtindre els resultats plantejats. Segons els resultats obtinguts en l'anàlisi, la **valoració global del Programa ha sigut satisfactòria**, com pot comprovar-se en la següent taula en què es determina si la valoració dels diferents aspectes ha sigut molt satisfactòria (++), satisfactòria (+), insatisfactòria (-) o no valorable (Nv).

Mida	Execució financera	Eficàcia física	Possibilitat d'obtenir els resultats	Eficiència
1.1	+	+	+	+
1.2.	+	+	+	+
1.5	+	++	++	+
1.7	+	+	+	+
1.8	-	++	++	++
2.1	+	+	+	+
2.2.	+	++	++	++
2.4.	+	+	+	-
2.5.	-	++	Nv	+
2.6.	+	+	++	+
3.1.	++	+	+	+
3.2.	++	++	++	+
3.3.	+	++	++	++
3.4.	-	Nv	Nv	Nv
3.5.	+	++	Nv	++
3.6.	+	++	Nv	++
4.1.	+	+	++	+
4.2.	+	+	++	+
4.4.	-	Nv	Nv	Nv
4.5.	++	Nv	Nv	Nv
4.6.	+	+	Nv	+
4.7	+	+	++	+
5.1.	+	+	++	++
5.4	+	+	+	+
5.5.	++	++	++	+
5.6.	+	++	++	++
5.7.	+	++	++	+
5.9.	+	++	++	+
5.10	-	+	++	+
6.1.	+	Nv	Nv	Nv
6.2.	+	Nv	Nv	Nv

Críteris de selecció :

Execució financera

Eficàcia física:

Possibilitat d'obtenir resultats

Eficiència

++(>120%) + (50%-120%)- (<50%),

++ : la major part dels indicadors utilitzats tenen una eficàcia pròxima al 100% per al conjunt del període.

+ : seguiment adequat en la major part d'indicadors i eficàcia adequada)

Nv: no seguiment d'indicadors.

++: Compliment futur superior al que preveuen en els indicadors seleccionats

+: Compliment futur superior al previst en algun indicador seleccionat

Nv: No hi ha relació lineal entre l'indicador financer i el físic

++: Els indicadors seleccionats disposen de costos sistemàticament inferiors al previst.

+: Alguns indicadors seleccionats disposen de costos inferiors als que preveu.

- : Indicadors amb costos molt superiors al previst

Nv: La metodologia prevista no permet obtenir un indicador representatiu.

Per tot això, en termes globals ***es pot concloure que l'anàlisi realitzat d'eficàcia física i financera i eficiència així com projecció de resultats cap al final del període permetran aconseguir l'estratègia definida en un principi per al DOCUP de Catalunya.***

D. ANÀLISI DELS IMPACTES ACONSEGUITS I PERSPECTIVES DE REALITZACIÓ DELS OBJECTIUS

Context socioeconòmic

Des de l'inici del període d'execució s'ha produït una notable **millora de la situació econòmica de la regió** que s'ha plasmat en les elevades taxes de creixement, l'increment del PIB per *capita*, la productivitat de l'economia catalana i l'ocupació i la reducció de la desocupació. Catalunya ha realitzat un gran esforç en la reducció de la desocupació i en la incorporació de treballadors al món laboral, amb una taxa de desocupació pràcticament semblant a la mitjana UE25 i unes taxes creixents d'ocupació i ocupació. **Queda únicament pendent la incorporació de la dona plenament al mercat de treball i treballar darrere de la reducció de la desocupació femenina**, amb una taxa superior a la mitjana UE25 (diferencial d'entre 2 i 3 punts), així com centrar-se en col·lectius amb especials dificultats d'inserció laboral.

De la mateixa manera, en aquest període s'ha observat una **millora en el tractament i depuració d'aigües residuals**, amb el compliment ja en 2004 dels objectius per a tot el període, així com en **l'accés de la població i les empreses a les tecnologies de la informació i la comunicació**, amb un compliment que supera àmpliament les previsions en nombre d'investigadors, projectes i centres d'investigació i tecnologia

Impacte de la intervenció

En termes de **productivitat**, Catalunya es troba en un nivell lleugerament superior al de la mitjana de la UE25. Així, prenent com a índex base el de la UE25 (UE25=100), la productivitat de Catalunya es troba en el 108,66. Aquest factor és especialment rellevant per a evitar el risc de les deslocalitzacions d'empreses cap a mercats intensius en mà d'obra amb costos salarials molt més baixos que a Catalunya.

A aquest factor hauria de contribuir, especialment, la **inversió en R+D+i**. No obstant, la comparació UE25 mostra resultats inferiors per a Catalunya. Prenent com a base 100 l'indicador per a UE 25, el valor que obté Catalunya és d'un 70,77. Això vol dir que el nivell de competitivitat es troba en greu risc derivat de la potencial fractura tecnològica, a pesar del diferencial de creixement a favor de Catalunya dels últims anys.

Significativa ha sigut la **millora de la competitivitat i productivitat**, atès que han contribuït a generar un important flux d'inversió en les empreses de la regió, fomentant la modernització de la seva activitat i propiciant la seva internacionalització

Indicadors Fons 2000	Valor	Indicador d'impacte	Valor (A)	Indicador de contexte	Valor (B)	Impacte (A/B)
Empreses beneficiaries	62.742	Empreses beneficiaries	62.742	Empreses ⁽³⁾	314.802	19,93%
Empreses beneficiaries (PYMES)	63.678	PYMES beneficiaris	63.678	PYMES ⁽¹⁾	313.834	20,29%
PYMES que exporten per primera vegada	932	PYMES que exporten per primera vegada	932	PYMES que no han exportat ⁽⁴⁾	2.037	45,74%
Inversió privada induïda	318.005.935,6	Inversió privada induïda	318.005.935,6	ΔVAB ⁽²⁾	7.937.430.000	4,01%
				ΔFBCF ⁽²⁾	71.151.000.000	0,45%

Font: Fons 2000, DIRCE (INE) , Idescat i elaboració pròpia

⁽¹⁾ Se consideren com a no PYMES aquelles empreses de més de 200 empleats.

⁽²⁾ S'ha emprat com a indicador de context el VAB regional i la Formació Bruta de Capital Fix (FBCF) a nivell nacional, atès que no es disposa de dades de FBCF a nivell regional

⁽³⁾ S'ha exclòs a les empreses sense assalariats

⁽⁴⁾ Font: IDESCAT. Nota metodològica de l'Idescat: les dades procedeixen de l'enquesta d'empreses industrials que tenen, com a mínim, un assalariat. No inclou les empreses sense assalariats; el nombre d'ocupats de les empreses està expressat en intervals que no coincideixen exactament amb el grup de 250 corresponent a PYME. Per això, l'Idescat ha estimat el nombre d'establiments de menys de 250 ocupats pertanyent a empreses de 20 o més ocupats i con un assalariat com a mínim que no exporten (no venen res a l'estranger). La informació de PYME per a la resta de sectors no està disponible

Així mateix, el DOCUP contribueix a potenciar la **Societat del Coneixement** per mitjà del reforç de la investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació. S'ha potenciat la inversió privada en matèria d'R+D+i per mitjà del suport a la col·laboració d'empreses en el desenvolupament de projectes de contingut innovador, la qual cosa ha propiciat que els resultats obtinguts disposen d'un elevat grau d'aplicabilitat en el teixit empresarial català. El DOCUP està contribuint a millorar la inversió en R+D+i de la regió que, segons les dades obtingudes en l'examen de l'evolució del context socioeconòmic, s'ha incrementat progressivament durant els últims anys. La col·laboració entre l'AGE i la Generalitat de Catalunya està sent molt significativa en aquest eix, amb complementaritat en les actuacions que estan generant un impacte positiu en la regió, degut, en gran manera, a la gran participació d'empreses i institucions en projectes d'R+D+i

IMPACTE DEL DOCUP SOBRE LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT

Indicadors Fons 2000	Valor	Indicador d'impacte	Valor (A)	Indicador de contexte	Valor (B)	Impacte (A/B)
Inversió induïda en empreses col·laboradores en projectes cofinançats	1.414.669.361,75	Inversió induïda en empreses col·laboradores en projectes cofinançats	1.414.669.361,75	Inversió empresarial en matèria d'R+D+i ⁽¹⁾	3.853.684.000	36,71%
Investigadors beneficiats/any	254,5	Investigadors beneficiats/any	6.065	Personal ocupat en R+D+i (EJC)	29.161	20,8%
Investigadors implicats/any	5.810,5					

Font: Fons 2000, INE i elaboració pròpia

⁽¹⁾ Inversió empresarial acumulada en el període 2000-2003

⁽¹⁾ 2000-2003, doncs no és disposa de dades per a 2004 en quant a Personal Ocupat en R+D+i (EJC) per a Catalunya

No obstant, **aquest és un aspecte en què la regió ha de continuar progressant durant el futur període de programació per a aconseguir els objectius previstos en l'Estratègia de Lisboa i Göteborg** en aquesta matèria, ja que en termes laborals, els aconseguirà sens dubte en 2010.

A més, les actuacions desenvolupades estan generant un efecte sobre el **benestar social** de la població, no sols per mitjà de la generació d'activitats econòmiques, sinó també per mitjà de la **modernització d'infraestructures** (millora de la xarxa de depuració i tractament d'aigua, condicionament de carreteres, rehabilitació de zones d'oci i escampament, etc.) orientades a millorar la qualitat de la vida de la població. Són especialment significatives, pel seu impacte social i mediambiental, la realització de les variants de circulació que permeten millorar el benestar dels municipis i disminuir la congestió del tràfic i la reducció de gasos que provoquen l'efecte hivernacle, així com els col·lectors i obres de construcció de les EDAR i les seves ampliacions, en especial, en municipis repartits per la geografia catalana a més de l'aglomeració de Barcelona.

En aquest àmbit ha resultat especialment significativa l'aportació del DOCUP a la **millora de l'accessibilitat** de la població des dels municipis de caràcter rural cap als nuclis urbans on es concentren la major part dels serveis a la població (educació, sanitat, etc.), que ha contribuït a millorar notablement la qualitat de vida d'aquesta, sobretot amb les vies de connexió a variants i a grans xarxes de comunicacions catalanes.

Finalment la contribució del DOCUP a la **preservació del medi natural** està resultant particularment important en el tractament i la depuració d'aigües residuals, havent afavorit junt amb altres actuacions cofinançades per altres iniciatives (Fons de Cohesió, principalment) a garantir que la pràctica totalitat de l'aigua recollida sigui sotmesa a tractament.

En aquest sentit, el recentment aprovat **Acord Estratègic per a la Internacionalització, la qualitat l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana**, fruit d'un ampli procés de concertació i diàleg social, és coincident en les necessitats detectades a través de l'anàlisi de l'impacte del DOCUP i coincideix en la necessitat intervindre sobre les àrees en què Catalunya es troba en un bon punt de partida, com és en matèria d'ocupació, així com en altres, com l'R+D+i, on Catalunya part d'un desfasament anterior notable que li obliga a realitzar uns majors impulsos que altres regions europees.

E. ANÀLISI DE LES QÜESTIONS RELATIVES A LES PRIORITATS HORIZONTALS DE MEDI AMBIENT I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

El **principi de medi ambient s'ha interioritzat en la planificació, execució, seguiment i avaluació** en les actuacions desenvolupades a través del DOCUP, la qual cosa ha propiciat que **la valoració de la integració d'aquest principi en la programació resulti satisfactòria**.

Així, l'evolució **positiva tant dels indicadors de context** com de seguiment constitueix un primer indicador de la preocupació a Catalunya en matèria mediambiental. En aquest sentit, la reprogramació realitzada ha contribuït a aprofundir en el tractament de residus i a incrementar el nombre de zones protegides al llarg del territori. A més, l'important nombre de projectes desenvolupats relacionats amb la incorporació dels factors d'integració mediambiental està contribuint a millorar la situació del **mediambient** permetent la identificació d'exemples de bones pràctiques d'especial rellevància.

Al contrari, la **integració del principi d'igualtat d'oportunitats en el DOCUP no ha resultat especialment significativa, podent valorar el seu impacte de caràcter moderat**. No obstant, és destacable les reunions de treball iniciades amb l'Institut Català dels Dons que permetran una aplicació més efectiva en futurs programes de les mesures previstes en el **"Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya (2005-2007)"** de recent aprovació.

En aquest sentit, encara que l'anàlisi **del context socioeconòmic ha permès determinar que s'han produït avanços** que han contribuït a millorar la situació de les dones, els èxits directes aconseguits pel DOCUP en aquest àmbit han sigut reduïts. En el cas del FEDER, destaca de mode indirecte els projectes en matèria d'infraestructures i equipaments socials. D'altra banda, en matèria de FSE l'aplicació ha sigut més efectiva destacant *la mesura 5.10. "Suport a iniciatives locals que contribueixen a la generació d'ocupació"* on destaca mesures prioritàries d'actuació a favor de la dona en el desenvolupament dels Pactes Territorials per l'Ocupació

F. RESUM DE RECOMANACIONS OPERATIVES I ESTRATÈGIQUES

Donada la situació actual en què es troba el DOCUP i el grau d'avanç temporal de l'actual període de programació, les recomanacions realitzades s'han orientat de cara a millorar la gestió de la intervenció en el futur període de programació 2007-2013

En matèria de programació i reprogramació

A fi d'evitar determinats problemes d'execució que s'han presentat en el present període d'execució, en el cas que s'estableixi la possible definició de zones d'ajuda, es prengui en consideració la ubicació dels centres sanitaris d'investigació i dels nuclis empresarials per a evitar que les ajudes a aquestes entitats quedin excloses de l'ajuda comunitària en funció de la seva ubicació.

En matèria de reprogramació

L'anàlisi d'impacte realitzat al llarg de l'actualització reflexa **la necessitat inversió en activitats d'R+D+i a Catalunya i la millora de la competitivitat del teixit productiu**. Per això, **es proposa la possibilitat que les reprogramacions vagin dirigides a incrementar** la dotació dels Eixos 1 i 3 principalment amb l'objectiu d'intensificar esforços en tal àmbit.

En matèria de gestió, seguiment i avaluació

Es fa insistència en la necessitat la realització de **controls periòdics** que assegurin que les certificacions siguin correctes.

Sobre el seguiment, es recomana treballar en la **definició prèvia dels indicadors** per a evitar els problemes del seu seguiment i realitzar una quantificació dels seus objectius no sols per al final del període sinó també a la meitat del mateix que faciliti la seva avaluació. Al mateix temps, es recomana que els indicadors de seguiment es triïn amb l'objectiu de ser assimilables als indicadors de context, perquè l'anàlisi d'impacte dels projectes pugui ser més ajustat.

Un dels principals problemes detectats en les avaluacions elaborades en aquest període és la **carència d'informació suficient per a valorar l'eficiència** de la intervenció. En aquest sentit, per a resoldre aquest problema, es suggereix establir costos unitaris de realització vinculats als indicadors de seguiment que facilitin efectuar anàlisi d'eficiència.

En matèria de l'aplicació dels principis de Medi Ambient i Igualtat d'Oportunitats

En l'aplicació del **principi mediambiental**, es recomana continuar treballant en l'adaptació del mòdul mediambiental inclòs en els cursos de les accions de **FSE** perquè aquest resulti d'utilitat als alumnes i es trobi més adaptat a cada tipologia de curs. Junt amb aquesta adaptació s'incideix en l'establiment, de manera consensuada per al nou marc amb la incorporació de noves actuacions, en la **definició d'un nombre d'indicadors mínim que permeti el seguiment adequat de l'esmentada**

prioritat en els diferents projectes sense que això suposi una càrrega de treball addicional. Per a això, els indicadors han de vincular-se a indicadors de context de manera que pugui ser valorable l'impacte del programa.

Sobre el **principi d'Igualtat d'Oportunitats**, donades les característiques pròpies del **DOCUP**, són escasses les mesures on el principi pot tindre àmplia repercussió. En aquest sentit, es recomana potenciar la reflexió entorn de nous indicadors en aquestes mesures mentre que per a la resta es recomana optar per actuacions de caràcter més transversal. Entre aquestes actuacions es proposa la d'aplicar un mòdul d'Igualtat d'Oportunitats, semblant al mediambiental, en els cursos de formació realitzats o potenciar la divulgació del Programa a través de l'ICD i associacions amb fins anàlegs de manera que es pugui identificar el Principi amb el Programa. L'establiment de mesures noves d'interiorització del principi pot publicar-se com a exemple de bones pràctiques primant la seva difusió.

En matèria d'Informació i Publicitat

S'ha considerat un seguiment adequat d'aquest principi en els projectes del DOCUP, especialment en el material gràfic o informatiu realitzat en tots els formats, i en els projectes d'obra així com la posada en marxa del Pla d'Acció i Publicitat per part de la Generalitat de Catalunya. Es considera que **s'ha interioritzat ja la necessitat donar la publicitat comunitària** a les accions cofinançades. Únicament sembla convenient insistir en la necessitat potenciar la visualització del cofinançament en les pàgines web dels diferents òrgans executors de manera que es percebi clarament el cofinançament comunitari.

G. CONSIDERACIONS SOBRE EL NOU PERÍODE DE PROGRAMACIÓ 2007-2013

Identificació de necessitats i reptes pendents

La consecució d'èxits importants en diferents àmbits a Catalunya, no implica l'abandó de l'estratègia s'arregla en el DOCUP. Tot al contrari, evidència que **hi ha problemàtiques que han d'afrontar-se per a continuar en aquesta senda positiva i que representen els principals reptes, actuals i futurs de l'economia catalana**. Entre els principals punts crítics detectats en l'anàlisi DAFO realitzat destaquen els següents punts crítics:

- Falta d'infraestructura adequada per a oferir banda ampla a les empreses en llocs de difícil accessibilitat
- Baix nivell d'inversió en R+D
- Escassa mobilitat laboral
- Nivells de desocupació encara alts per a dones i col·lectius amb dificultats

- d'inserció.
- Problemes de subministrament elèctric que poden llastar el creixement
 - Risc d'estancament dels nivells de productivitat sense una inversió en R+D+i suficient i incentivada
 - Possible pèrdua de competitivitat absoluta en relació amb altres mercats amb costos salarials molt més baixos.
 - Escàs desenvolupament d'agrupacions d'excel·lència regionals i transregionals.
 - Model de creixement excessivament basat en la demanda interna i el sector de la construcció que ha derivat en tensions inflacionistes i alt nivell d'endeutament familiar

Proposta de mesures a incorporar en el futur Programa Operatiu

Una vegada realitzada l'anàlisi **que partia dels Àmbits Temàtics seleccionats i de les Directrius Estratègiques Comunitàries** proposades per la Comissió per al nou període de programació, d'una banda, **i de l'anàlisi de l'impacte present i de les estratègies necessàries per a Catalunya en el futur**, aquest Informe d'Avaluació proposa una reflexió addicional que es refereix a establir unes **prioritats bàsiques de cara a un futur Programa Operatiu per a Catalunya, període 2007-2013, dins de l'Objectiu de Competitivitat i Ocupació.**

D'aquesta manera, les principals necessitats d'intervenció detectades en l'anàlisi realitzada han sigut les següents:

- Continuar en la **millora de la competitivitat i productivitat** de l'economia catalana que ha presentat uns nivells de creixement superiors a la mitjana de la UE25 en els últims anys. Necessitat apostar per producció intensiva en tecnologia per a evitar deslocalitzacions d'empreses derivades de costos de la mà d'obra.
- **Incrementar el pes específic de la inversió en matèria d'R+D+i en el teixit regional i incentivar la Societat del Coneixement.** Aquest resulta un pas summament necessari per a millorar la competitivitat i productivitat del teixit productiu regional acostant-se als estàndards de la Unió Europea. Catalunya, si bé es troba amb un diferencial de creixement positiu, encara no aconsegueix uns nivells acceptables d'inversió en R+D+i respecte a la mitjana UE.
- **Millorar l'accessibilitat regional a través de la millora de la xarxa de carreteres i transports.** Aquesta és una actuació de vital importància atès que, davant de l'estructura territorial, l'orografia regional i la distribució de la població a Catalunya, es constata l'existència de dificultats d'accessibilitat que limiten tant la productivitat de les empreses com, especialment, l'accés de la població rural als serveis, incidint notablement sobre la qualitat de vida d'aquesta.

- Continuar en la senda d'incorporació **al mercat de treball de la població femenina i immigrant i reduir les xifres de desocupació dels col·lectius amb especials dificultats** que encara es troben lleugerament per damunt de la mitjana comunitària.
- **Potenciar l'ocupació femenina** per mitjà del desenvolupament d'activitats econòmiques alternatives a les tradicionals, el suport de la presència de les dones en activitats de caràcter tècnic i l'adopció de mesures orientades a conciliar la vida familiar i laboral.
- **Fomentar l'accés de les PIMES**, especialment de les microempreses, **a la Societat del Coneixement i de la Innovació**, generalitzant la utilització de les noves tecnologies i l'accés als processos de transferència tecnològica des dels Centres d'Investigació a les PIME.
- **Fomentar l'eficiència energètica**, en els sectors industrials, domèstic i de serveis, promovent l'ús de les energies netes i ecoeficients, aprofitant les capacitats autòctones de producció d'energies renovables, en especial, de les energies solar i eòlica, així com del tractament de la biomassa forestal.
- **Desenvolupament del Medi Ambient i Prevenció de Riscos**, actuant en la protecció i l'ús sostenible del territori i del medi natural, així com la conservació del medi ambient. Desplegar en el territori la gestió dels espais integrats en la Xarxa Natura 2000.

Desenvolupament de programes i mesures destinades a previndre els riscos naturals o tecnològics, en especial pel que fa a la prevenció dels grans incendis forestals, la prevenció de l'erosió, el risc d'inundacions, la prevenció de la contaminació atmosfèrica i la prevenció de la contaminació de sòls i terrenys.

Les actuacions cofinançades pel FEDER, segons les orientacions establertes en la Proposta de Reglament, no poden actuar sobre la totalitat de les necessitats d'intervenció definides, principalment sobre aquells que fan referència al mercat laboral de què s'encarregaria més en particular el FSE. En tot cas, les actuacions del FEDER poden contribuir almenys indirectament a actuar positivament sobre les necessitats detectades.

Finalment, es presenta una proposta de prioritats bàsiques per a Catalunya de cara al nou període de programació perquè puguin ser valorades i analitzades i puguin servir com a base de treball:

- Proposta prioritària 1. **Millora de la competitivitat i de l'economia basada en el coneixement: R+D+i, societat de la informació, destacant:**
- **Serveis per a les empreses**, especialment PIME que potencien la seva internacionalització
 - Potenciació d'instruments **financers** per a les PIME, en el seu camí cap a la internacionalització i en l'accés a projectes d'innovació.
 - Continuar amb l'impuls **als grans centres públics d'investigació**.
 - **Infraestructures científiques i tecnològiques**, com els Parcs Tecnològics.
 - Accés **als beneficis de la Societat de la Informació** per a les empreses, especialment dels municipis amb infraestructures més deficientes, i els consumidors finals.
 - Foment de l'extensió de les **xarxes de fibra òptica i tecnologies de banda ampla** per a les empreses de municipis amb comunicacions viàries deficientes.
- Proposta prioritària 2. **Medi Ambient, energia i transport sostenible.**
- **Recuperació d'espais degradat i contaminats**, per mitjà de la intervenció en àrees concretes que presenten una especial degradació derivada d'antigues instal·lacions industrials.
 - Impuls i desenvolupament d'energies **renovables**, l'eficiència i l'estalvi energètic en coherència amb les previsions del Pla d'Energia.
 - Desenvolupament de nous **models de transport net**, especialment en els transports públics dels grans centres urbans, que permeten al mateix temps, fomentar en ocupació del transport públic.
 - Prevenció en **riscos naturals**, per mitjà de la realització de Plans comarcals de riscos o global a nivell de Catalunya, per mitjà del cofinançament de material, equipament i inversions que eviten l'erosió i els incendis, o actuen sobre ells una vegada declarats; actuacions per a la millora de les canalitzacions d'aigua per a evitar inundacions en els períodes anuals de fortes pluges.
 - **Protecció de l'entorn natural i foment de l'ús sostenible** del territori i conservació de la biodiversitat

- Proposta prioritària 3. **Millora de les xarxes d'accessibilitat a nuclis urbans i la interconnexió d'àrees**, conseqüència de la peculiaritats territorials de Catalunya.
 - **Xarxes secundàries i interconnexió d'aquestes amb les xarxes principals.**
 - Actuacions de benestar social per mitjà de la **realització de variants viàries**
 - Foment de la **intermodalitat del transport** (carretera – ferrocarril – vaixell) i dels centres de desenvolupament logístic, en les zones catalanes amb major tràfic de mercaderies.

- Proposta prioritària 4. **Promoció del Desenvolupament Local i Urbà.**
 - **Rehabilitació d'edificis i complexos d'immobles especialment rellevants i singulars.**
 - Desenvolupament d'infraestructures i **equipaments socials**, amb intervencions en barris, dins de les àrees urbanes, i en pobles amb carència d'infraestructures socials, evitant focus de deteriorament social.
 - Actuacions de preservació d'equipaments **singulars** en matèria **d'interès cultural i turístic.**
 - Actuacions de **millora d'accessos a municipis** de caràcter rural per a facilitar la mobilitat de la població i l'atractiu i coneixement d'aquests municipis. En particular, millora dels accessos a les **zones de muntanya**, amb pèrdua de població derivada de la situació d'allunyament i inaccessibilitat.

Aquestes propostes, que parteixen de la situació actual analitzada en l'Informe d'Avaluació, de les carències detectades en el seu sistema econòmic i de les possibles accions elegibles en el nou període de programació 2007-2013, **poden constituir un element de suport en el disseny de la programació del futur PO de Catalunya 2007-2013.** El seu desenvolupament permetrà elaborar un programa d'actuacions coherent i centrat en els punts bàsics que continuen o incideixen de manera prioritària en les àrees específiques.